

PRENUMERATA WYNOŚI:
 w Kaliszu miesięcznie... 2 zł. 50 gr.
 3 odosłaniem do domu... 3 zł. —
 Na prowincji z przesyłką
 pocztową... 3 zł. 50 gr.
 Zegranie... 6 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za 1 wiersz 10 lin. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, swyżczona gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
 Kalisz, Al. Górczyńskiego 1. Tel. 96 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 91 (8319)

Środa, dnia 21 kwietnia 1926 r.

Rok XXXIV.

Przesilenie gabinetowe.

WARSZAWA, 20. Zgodnie z naszą zapowiedzią w mieszkaniu marszałka sejmu odbyło się posiedzenie „piątki” kwalifikacyjnej, celem rozpatrzenia i zajęcia stanowiska w stosunku do projektów finansowo-gospodarczych socjalistów i ministra Zdziechowskiego.

Po długotrwałych i ciężkich obradach większość przychyliła się ku programowi min. Zdziechowskiego.

Ministrowie socjalistyczni stanowczo nie zgadzają się z programem p. Zdziechowskiego, a

wskutek zaproponowania go, postanowili bezwzględnie wystąpić z koalicji.

Min. Barlicki i Ziemięcki dzisiaj zgłoszą swe listy dymisyjne. W ten sposób koalicja, niewytrzymała próby zasadniczego zagadnienia i rozbija się.

Przesilenie gabinetowe oficjalnie jeszcze nie ma, natomiast rozpocznie się ono dzisiaj, z chwilą zgłoszenia listów dymisyjnych przez ministrów socjalistycznych.

Po tragicznej śmierci Huberta Lindego

WARSZAWA, 20. Wśród nader podnieconego nastroju i przygnębienia z powodu braku na ławie oskarżonych zabitego w sposób tragiczny Huberta Lindego, oczekiwano wyjścia z sali narad Trybunału Orzekającego.

Po wniosku prokuratora o umorzeniu postępowania karnego w stosunku do zmarłego ś. p.

Lindego, wniosku powoda cywilnego domagającego się rozważania powództwa w całej rozciągłości i wreszcie dodatkowego pytania, postawionego na wniosek prokuratora przez sąd w przedmiocie powództwa, sąd udał się do sali narad, poczem wywiósł

W y r o k.

Mieszkańców m. Warszawy: Willielma Baua, lat 51, oraz Bogusława Hryniewiczza, lat 45; skazać na jedną łączną karę: Baua—zamknięciem w więzieniu (dom poprawy) na przeciąg lat 2-ich i miesięcy 6 i uiszczenia opłat sądowych.

Tytułem powództwa cywilnego zasądzić od Baua na rzecz PKO.: 1) równowartość w złotych kwoty 25.940 dolarów według kursu w dniu uiszczenia, 2) w kwocie 19.148 złotych. Obydwie te sumy wraz z prawnymi odsetkami od 3 kwietnia roku bież.

Zasądzić od Huberta Lindego na rzecz P. K. O. 1.427.503 złotych od 3 kwietnia r. b. również z odsetkami j. w.

Zgłoszono w stosunku do wszystkich podsądnych solidarnie powództwo w sumie 177.079 dolarów pozostawić bez rozpoznania. Baua z art. 577 uniewinnić (użycie pełnomocnictw świadomie na szkodę powierzonego majątku).

Wnioski obrońców o czasowe wypuszczenie na wolność Baua pozostawiono bez uwzględnienia. Wyrok wywołał ogromne wrażenie.

Echa zabójstwa Huberta Lindego.

WARSZAWA, 20. Jak się dowiaduje Nowy Kur. Polski zabójca Lindego, sierżant Wacław Trzmielowski (początkowo mylnie wydrukowano Cmielowski), nie będzie oddany pod sąd doraźny, sprawę zaś jego po przeprowadzeniu dochodzenia sędzić będzie wojskowy sąd okręgowy.

Interwencja mocarstw w sprawie aliansu niemiecko-moskiewskiego.

BERLIN, 20. Angielski poseł w Berlinie odbył kilkugodzinną konferencję z ministrem spraw zagranicznych Rzeszy w sprawie paktu niemiecko-sowieckiego.

LONDYN, 20. Według wiadomości prasy angielskiej, pos. francuski i włoski podejmą identyczne kroki u rządu niemieckiego. Postawie ci mają zażądać wyjaśnień co do traktatu z Moskwą.

Stresemann o aliansie z Moskwą.

BERLIN, 20. Stresemann wygłosił wielką mowę w Stuttgardzie o rokowaniach niemiecko-sowieckich. Rokowania te, zdaniem niemieckiego ministra spraw zagranicznych, nie są jeszcze zakończone, nie są również sformułowane. Układ niemiecko-sowiecki jest układem przedewszystkiem uwzględniającym potrzeby życia gospodarczego dwóch państw i zawiera tylko jedną klauzulę wewnętrzną, że żaden z kontrahentów nie będzie poma gał w atakowaniu drugiego przez trzecie państwo.

Riffenl już rozpoczęli rokowania z Francją i Hiszpanją.

PARYŻ, 20. Wczoraj odbyło się pierwsze oficjalne spotkanie delegatów francuskich i hiszpańskich z delegatami rifeńskimi. Konferencja trwała 4 godziny i odnosiła się do określenia podstaw i warunków, na których obie strony przystąpią do omawiania właściwego układu pokojowego. Delegaci Rifu zażądali dwudniowej przerwy po tych wstępnych rokowaniach celem porozumienia się ze swoim rządem. Prawdopodobnie

za dwa dni, delegaci rifeńscy przylecą z powrotem na swoich samolotach, aby kontynuować układy.

Bójka we Lwowie.

LWÓW, 20. W niedzielę miał się tu odbyć w sali domu „narodowego” agitacyjny odczyt pos. Bryla o wrażeniach w Rosji Sowieckiej. Na odczyt przybyła partja komunistyczna w komplecie oraz trochę najgorszych szumowin społecznych. Stawiły się również grupy żywołów narodowych miasta, zdecydowane za wszelką cenę występ probolszewicki Bryla udaremnić.

To też, gdy Bryl zjawił się na estradzie, rozległy się okrzyki: „agitator bolszewicki!” Część publiczności zaintonowała „Rote”. Sala momentalnie podzieliła się na dwie części. Komuniści natarli na narodowców, którzy stawili energiczny opór. Wywiązała się powszechna walka, w której krzesła latały jak piłki. Wreszcie wkroczyła policja, która rozdzieliwszy walczące strony wiec rozwiązała.

W sprawie politycznych mordów w Niemczech.

BERLIN, 20. Jeden z bojowców czarnej Reichswehry porucznik Ohman, poszukiwany przez policję jako oskarżony o udział w mordach politycznych czarnej Reichswehry, wczoraj stawiał się u sędziego śledczego w Moabicie i natychmiast został aresztowany.

Wybuch wulkanu na Hawaj.

LONDYN, 20. Wczoraj nastąpił niezwykle silny wybuch wulkanu Mauna-Loa na wyspie Hawaj. Z pobliskich wiosek 12 domów zginęło zupełnie, wiele domów zostało zasypanych na 15 metrów popiołem. Lawa olbrzymim strumieniem wlała się do morza. Wiele ludzi zginęło, dotychczas nie można było sprawdzić.

Dyskusja budżetowa w parlamencie francuskim.

PARYŻ, 20. Dziś zbierze się parlament na specjalne posiedzenie w celu rozpatrzenia popra-

Lekarz - D-ta Henryk SOLNIK
 Wrocławska 20, dom Oppenheima.
 ZASTĘPCZO PRZYJMUJE
Lekarz - D-ta Józef ROTMAN
 (z WARSZAWY).
 Laboratorium sztucznych zębów, roboty
 pierwszorzędnego po cenach b. przystępnych.
 Godziny przyjęć: od 9—1 i od 3—7.

wiek do budżetu zadyktowanych przez Senat. Obydwie Izby wybiorą tak zwane rady generalne, które porozumią się ostatecznie w celu załatwienia różnic pomiędzy Izbami i budżet przyjęć w ostatecznej formie. Posiedzenie rad generalnych odbędzie się w dniu 3 maja. Sesja zaś parlamentu francuskiego wyznaczoną została na 15 maja r. b.

Zabronienie spekulacji dewizami we Francji.

PARYŻ, 20. Rząd francuski wydał rozporządzenie zabraniające spekulacji dewizami. Dzienniki wieczorne donoszą, że przepisy te podane zostaną parlamentowi do zatwierdzenia. Na skutek tej wiadomości, maklerzy giełdowi zapowiadają przerwanie swych operacji na giełdzie, o ile będą ograniczeni przez nowe przepisy w swych czynnościach.

Wielki pożar w Charlottenburgu.

BERLIN, 20. Wczoraj w Charlottenburgu wybuchł wielki pożar w fabryce czekolady. Cała berlińska straż ogniowa przyjęła udział w ratunku. Ofiar w ludziach dotychczas nie zanotowano. Straty materialne są bardzo wielkie.

Nowe powikłania w sprawie zmiany statutu Rady Ligi Narodów.

GENEWA, 20. Sekretarz generalny Ligi Narodów ogłasza, że otrzymał od sekretarza Stanu Stanów Zjednoczonych notę Rządu Amerykańskiego, w której ten oświadcza, że w ogólnym posiedzeniu Rady Ligi Narodów wyznaczonem na 1-go września r. b. udziału nie przyjmie. Wobec tego zawiadomienia sekretarz generalny Ligi Narodów rozesłał do 48 członków Ligi zapytanie, czy będzie możliwym rozpatrywanie rozszerzenia praw Ligi Narodów w nieobecności przedstawicieli Stanów Zjednoczonych.

Nadużycia w kolejowej kasie emerytalnej.

POZNAŃ, 20. Z polecenia prokuratora aresztowano tutaj członków zarządu kolejowej kasy emerytalnej w związku z podnoszoną w ostatnim czasie zarzutami przeciwko tej kasie.

Aresztowano naczelnika wydziału osobowego dyrekcji kolei państwowych w Poznaniu Mieczysława Szymańskiego, starszego asesora kolejowego Osvalda Fillinger. U obydwu przeprowadzono rewizję, które rzucają snop światła na nadużycia, w kasie emerytalnej. Straty wyrządzone przez aresztowanych sięgają poważnej sumy kilku milionów złotych.

W sprawie zamieszanych jest szereg osób. Między innymi przeprowadzono rewizję u szefa prezydium dyrekcji kolei w Poznaniu p. Miłkowskiego.

Wiadomości meteorologiczne.

BERLIN, 20. Wczoraj barometr wskazywał 744,2 mocno podnosząc się; termometr o g. 2-iej pp. + 14°, o godz. 9-iej wieczorem + 10°. Zapowiedź pogody na dzisiaj: chłodno, pochmurno, bez większych opadów.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 20.4. Wczoraj od rana kurs dolara w obrotach międzybankowych wynosił 8.90 zł. Bank Polski kupował wczoraj dolary po kursie 8.83.

Giełda pieniężna.

ZURYCH, 20.4. Paryż 17.50, Londyn 25.19 Nowy Jork 5.18, Berlin 123.3.

Walka o metodę.

Przed skłóconymi stronnictwami sejmowymi staje dziś groźna rzeczywistość, której na imię — deficyt budżetu państwa. Mimo całej niechęci do Sejmu opinia tym razem nie może postawić mu zarzutu niedoceniania groźby sytuacji. Jednakże w postawie, jaką poszczególne stronnictwa sejmowe zajęły wobec zagadnienia niedoboru ujawniają się niebezpieczeństwa, które w fatalny sposób zaciążyć mogą nad ostatecznym załatwieniem sprawy.

I dlatego nie od rzeczy będzie powołać się na znakomity przykład jaki zarówno naszemu ministrowi skarbu, jak i naszej Izbie poselskiej dają ostatnie wydarzenia wewnątrz polityczne Francji.

Z kilku, w szybkim tempie ustępujących ministrów finansów francuskich utrzymał się wreszcie p. Peret dlatego tylko, że z całego kompleksu zagadnień sanacji finansowej postawił przed parlamentem dla natychmiastowego załatwienia najważniejsze, najpierwsze w swojej wadze dla dalszych losów państwa — zagadnienie równowagi budżetu. Parlament w obliczu tej niewątpliwiej i bezspornej konieczności wykazał zrozumienie sytuacji nie mniejsze, niż minister finansów. Zastrzegając sobie stanowisko krytyczne wobec dalszych projektów sanacyjnych ministra, uchwalił jednak te wszystkie przedłożenia, jakie nieodzowne były dla wyrównania niedoboru. W chodziło tu nie o kilkadziesiąt milionów franków, lecz o trzy milardy, o ciężar dla kraju bardzo dotkliwy. Kluby parlamentarne zastosowały wszystkie możliwe formy kryjące ich istotny odwrót ze swoich programów i doktryn, lecz budżet uchwalili, usuwając groźbę inflacji.

Oczywista trudno przesadzać dalsze sukcesy p. Pereta, lecz sukces tylko odniesiony słusznie nazwać można zwycięstwem znanego zdrowego rozsądku francuskiego, który pozwolił na zastosowa-

nie jedynie właściwej metody w dziele sanacji — utrwalono fundamenty, usunięto groźbę dnia bieżącego, aby dopiero z kolei wznosić dalsze filary reformy.

Jakże przedstawia się sytuacja u nas? Walka między stronnictwami toczy się właśnie dookoła metody, dookoła zagadnienia, czy deficyt ma być usunięty zaraz — niezwłocznie, czy też usunięcie niedoborów należy traktować jako integralną część zasadniczego planu sanacji.

Na tej płaszczyźnie toczy się jak dotąd nieustępliwa walka między stronnictwami i niestety jak dotychczas nie widać zarysowującego się kompromisu.

W całej jednak pełni wybuchnie walka dopiero po wniesieniu przez ministra skarbu programu sanacji zasadniczej.

W przededniu debat sejmowych tak doniosłego znaczenia dla państwa — walka o metodę, jakiej świadkami byliśmy niedawno we Francji, nabiera niezwykle wielkiej wagi. Opinia społeczna jest w tej sprawie jednomyślna — żąda ona załatwienia zła, które jak miecz Damoklesa wisi nad całym życiem kraju, żąda jak najrychlejszego pozytywnego załatwienia sprawy budżetu. Sanacja zasadnicza — to kwestja lat, budżet — to sprawa dnia bieżącego.

Francja dała nam przykład metody opartej na poczuciu rzeczywistości i dlatego też opinia polska, rozumiejąc doskonale, że walka o program zasadniczy może być zaciekle i trwać długo, nie zrozumie nigdy zwłoki w usunięciu deficytu budżetowego.

Jasne jest, że w tej walce o metodę kompromis jest nie do uniknięcia, gdyby bowiem walka stronnictw skończyć się miała nierozegraną, to wówczas stronnictwa — zważywszy obecny stan gospodarczy i polityczny Polski — powiedzieć by sobie mogły: „Wszystko stracone prócz honoru...” partyjnego!

M. M.

Sowiecka gra w sprawie rozbrojenia.

Jezeli wiadomość podana przez ryskiego korespondenta „Timesa” i dotychczas nie sprawdzona, że rząd sowiecki zwrócił się do rządów krajów bałtyckich i Polski z propozycją zawarcia z każdym z tych krajów oddzielnych układów arbitrażowych okaże się prawdziwą, to nie będzie już ulegać wątpliwości, że polityka polska znajduje się na skrzyżowaniu dwóch dróg, od których wyboru zależeć będzie nie tylko układ stosunków jej ze wschodnim sąsiadem, ale i dalszy rozwój wypadków na Zachodzie.

W pogoni za uniwersalnością, będącą jednym z nielicznych ideologicznych założeń Ligi, które nie doznało dotychczas poważniejszego uszczerbku, organizacja genewska mianowała komisję przygotowawczą do spraw redukcji zbrojeń, do której powołane zostały kraje należące do różnych kontynentów i zainteresowane w szczególności w sprawie rozbrojenia. Zaproszona została i Rosja, chociaż kraj ten systematycznie i ostatecznie lekceważy Ligę Narodów. Jak wiadomo, zaproszenie to zostało uchylone pod pretekstem (którego nikt wziąć nie może za istotną przyczynę), że Szwajcaria nie dała dotychczas satysfakcji Sowiecom za zamordowanego na jej terytorjum w 1923 r. w Lozannie „obserwatora” Worowskiego. W istocie Sowieci uznali za bezcelowe branie udziału w jakichkolwiek naradach międzynarodowych, zmierzających do redukcji zbrojeń, naradach, które tylko szkodę przynieść mogą Unji Sowieckiej, a w każdym razie żadnej korzyści. Jednakże, by nie wzmacniać zarzutu „imperjalizmu” które Sowieci tak często na siebie ściągają i pragnąc uregulować swe stosunki z zachodnimi sąsiadami — rząd sowiecki zamierza upiec przy jednym ogniu dwie pieczenie. Poza tym p. Cziczewin wie doskonale, że bez efektywnego udziału Rosji Polski, państw Bałtyckich i Rumunii, konferencja rozbrojeniowa żadnych pozytywnych wyników dać nie może.

Gra ta skierowana jest w pierwszym rzędzie przeciwko Anglii. Nie kto inny jak Wielka Brytania jest promotorem akcji rozbrojeniowej i nie kto inny, jak rząd londyński postawił sobie jako jedno z pierwszych zadań zwołanie konferencji genewskiej w terminie jaknajbliższym oraz nadanie jej pracy jaknajszyszego tempa.

Z uporem, który niektórych zadziwia, a innych oburza, kierownik sowieckiej polityki zagra nicznej powtarza że układy locarneńskie są skierowane ostrzeżem swym przeciwko Rosji. P. Cziczewin jest człowiekiem zbyt dobrze ogarniającym rzeczywistość europejską, aby miał naprawdę tym własnym insynuacjom wierzyć. Natomiast

prawdą jest, że układy z dnia 16 października są sukcesem Anglii wzmacniającym bardzo jej sytuację międzynarodową i przez to dla Sowieców niewygodną.

Wszyscy pamiętamy zabiegi p. Cziczewina w Berlinie w przeddzień sesji genewskiej. Pomimo usilnych starań Komisarza ludowego, nie udało się mu odebrać p. Stressemanna od idei paktu zachodniego połączonego ze wstąpieniem do Ligi Narodów.

Ale oto, z przyczyn od Rosji niezależnych, wstąpienie Niemiec do Ligi uległo odroczeniu, a układy locarneńskie — zachwianiu.

Zwłaszcza osłabły szanse wprowadzenia w życie klauzul dotyczących wschodnich granic Niemiec, gdyż pakt reński jest kreacją, która odbyć się może bez Ligi Narodów.

W tych warunkach jakże wymagają się szanse i możliwości w zakresie układów wschodnich, mogących zarazem posłużyć Rosji za narzędzie do wydobycia się z odosobnienia, w którym przebywa i zaszachować w poważnym stopniu politykę angielską.

Sytuacja jaka się w ten sposób wytwarza daje Polsce poważne atuty, ale jednocześnie stawia ją w położeniu dość drażliwym. Jezeli zajmie ona w Genewie raczej stanowisko negatywne, wzbraniając się przed jakąkolwiek redukcją zbrojeń i powołując się na brak gwarancji ze strony Rosji, będzie to mogło być komentowane w Londynie jako dążenie do nawiązania bliższego kontaktu z Rosją i lekceważenie systemu układów zachodnich. Z drugiej strony jest dla nas istotnym niepodobieństwem zaciąganie jakichkolwiek zobowiązań rozbrojeniowych dopóki aspiracje pokoju we Rosji Sowieckiej pozostają pod znakiem zapytania.

Atutem, który uzyskujemy, dzięki obecnej konstelacji europejskiej, jest właśnie sąsiedztwo z Rosją, które od naszej współpracy w Genewie czyni poniekąd zależnym osiągnięcie przez konferencję genewską jakiegokolwiek konkretnego wyniku. Jest to zarazem duża odpowiedzialność.

Należy tutaj zaznaczyć, że w sprawie rozbrojenia linie polityki francuskiej i angielskiej biegną w dwóch przeciwnych kierunkach: Francja właściwie zgadza się jedynie na to, aby komisja rozpoczęła studia nad sprawą redukcji zbrojeń, Wielka Brytania, a w danym wypadku i Ameryka, pragną aby postawiła ona konkretne wnioski zalecające bądź to automatyczne zmniejszenie stanu zbrojnego, bądź to zniesienie ogólnej służby wojskowej.

Ani Francja, ani tembardziej Polska nie mogą dopuścić do takiego postawienia sprawy. Brak udziału Rosji w naradach genewskich nie pozwoli komisji wykroczyć poza ramy bodaj czysto hipoteczne, nieobowiązkowe. A gdyby zbyt nęgalnia ze strony anglosaskiej czyniły opór utrudnionym, i zmuszały do ustępstw — nie po-

zostałoby nic innego jak dalsze odroczenie konferencji. W razie gdyby doszło do tego niepożądanego rezultatu, będziemy mogli się pocieszyć stwierdzeniem niewątpliwego faktu, że to nie pokój ulega odroczeniu ale jedynie fikcja pokoju.

J. S.

KRONIKA.

20
KWIECIEŃ

WTOREK

Sulpicjusza M., Marcjana W.

W. słońca g. 4 m. 30. Z. g. 6 m. 41.
© W. g. 10 m. 31 r. Z. g. 2 m. 21 pn.

— **Zebranie organizacyjne obchodu święta 3 Maja.** W poniedziałek, dnia 14 b. m. o godz. 1-ej odbyło się w magistracie zebranie organizacyjne komitetu obchodu 3-go maja. Na zebranie przybyli zaproszeni przedstawiciele duchowieństwa, władz wojskowych, organizacji, instytucji i prasy naszego grodu.

Zagaił zebranie p. prezydent Szarras prosząc o przewodnictwo p. prezesa sądu W. Młynarskiego, sekretarzował referent magistratu p. Kolabiński. Na zebraniu wybrano ściślejszy komitet, do którego weszli: P. W. Młynarski jako przewodniczący, p. Wize skarbnik, p. Kolabiński sekretarz, p. prezydent Szarras, ks. Prałat Sobczyński, pułk. Górski, zast. star. Ostaszewski, Kościńska, dr. Zboromirski, dyr. Bukowski, Goldhardt, Motylewski, Szwane, Cieślak, Rappak, A. Radwan i Zander. Na zebraniu omawiano w ogólnych zarysach program obchodu.

O godz. 8.45 odbędzie się zbiórka na Nowym Rynku przybywających delegacji i organizacji ze sztandarami. O godz. 9-ej msza polowa, po mszy rewja i defilada. Nabożeństwa uroczyste: w synagodze o godzinie 11-ej, prawosławne przy ulicy Niecałej № 1 o godz. 12-ej. Od 2 do 6 zawody sportowe, wieczorem uroczysta akademja.

— **Pożegnalny wieczerok.** Sympatyczny Korpus Podoficerski 29 p. S. K. urządza w dniu 2 maja „Pożegnalny Wieczerek” w Salach Kasyna Ofic. 29 p. S. K. Wstęp tylko za zaproszeniami.

— **Wybory w Tow. Kred. Współdzielczym.** W niedzielę 19 kwietnia odbyły się wybory Zarządu Towarzystwa Kredytowego Spółdzielczego w Kaliszu. Udział członków w wyborach był bardzo duży, przekroczył bowiem 80% uprawnionych do głosowania.

Wybrano znaczną większością głosów

- Pp. 1. Szylaka Jakóba
2. Kowalskiego Leona
3. Pinkusa Izidora
4. Frajnda Jakóba
5. Adlera Hermana.

— **O pożyczki budowlane.** Jak się dowiadujemy Zarząd Towarzystwa Odbudowy m. Kalisza zwołuje w sprawach pożyczkowych, bardzo ważnych, zebranie tych wszystkich osób, które kiedykolwiek korzystały z kredytów budowlanych w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Zebranie odbędzie się we wtorek dnia 20 kwietnia o godz. 7 wieczorem w lokalu Stowarzyszenia Rzemieślników, ul. Piekarska, dolna sala.

Wszyscy którzy kiedykolwiek otrzymali z Banku Gospodarstwa Krajowego Pożyczki winni koniecznie przybyć na to zebranie.

— **Pożar przez nieostrożność.** Palenie tytoniu wyrostkom powinno być zakazane, a każdego dorosłego człowieka obowiązkiem winno być niepozwalanie młodzieży palenia tytoniu. Prócz szkody na zdrowiu dla mało uświadomionej pod tym względem naszej młodzieży, z tego powodu dość często wynika szkoda dla wcale dorosłych bliźnich którym z tego powodu palą się budynki. Oto wczoraj chłopcy: 13 letni Gardzielewski Antoni, 15 letni Narczyński Kazimierz, oraz 14 Chmielewski Stanisław, postanowili zażyć rozkoszy palenia i obawiając się rodziców udali się na „zaciąganie” do szopy Leona Jedwabia przy ul. Nowy Świat 45. Tam rzetelnie „zaciągając” się papierosami zaprząszyli ogień — i spalili całą szopę wraz ze znajdującymi się wewnątrz przedmiotami. Straty wynoszą zgórą 1500 zł.

— **Czyja chusteczka?** Została znaleziona na ul. Al. Józefina chusteczka zawierająca 1 zł. 15 gr., jest ona do odebrania w Komisariacie m. Kalisza.

— **Ujęcie rzezimierzka.** Został schwytany przez policję na kradzieży torebek na ulicy oddawna poszukiwany przez Sąd Włodarski Stefan vel Kozik.

— **Kradzież.** Aresztowano i przesłano do Sądu Pok. II Okr. Klibera Pawła obwinionego o systematyczną kradzież maki z młyna wartości 480 zł. na szkodę Altera Jakóba.

— **Służąca ukradła suknię.** P. Skupiński Józef, zam. Wrocławka 35, zameldował

w komisariacie, że mu skradła suknię służąca Bęcka Rozalja.

— **Pajęczarze przy robocie.** Działo-
szyński Aron zam. Szopena 17, zameldował w ko-
misariacie o kradzieży bielizny wartości 100 zł.

— **Niedoszła samobójczyni.** Przywara
Marjanna, zam. Polna 13, usiłowała pozabawić się
życia za pomocą otrucia esencją octową. Przy-
wara została umieszczona w szpitalu, życiu nie
zagroza niebezpieczeństwo.

— **Zwiększenie szybkości pociągów.**
Z dniem 15 maja b. r. Ministerstwo Kolei zarządziło
zwiększenie szybkości zasadniczej biegu pociągów
na niektórych liniach. W ten sposób szybkość
pociągów pospiesznych, idących do Paryża przez
Berlin będzie zwiększona na przestrzeni Warszawa-
Zbaszyn z 65 do 70 kilometrów na godzinę. To
samo dotyczy kurjerów idących przez Dziedzice
do Wiednia. W czysto wewnętrznym ruchu zwię-
ksząco szybkość pociągów na linii Warszawa —
Kraków i Warszawa — Łódź.

— **Ludność rolnicza.** Na ogólną liczbę
24.385 tys. ludności (według spisu 1921 r.) — 16.856
tys. czyli 66, 5% zajmuje się rolnictwem, leśnictwem
i pokrewnymi gałęziami produkcji, (w tem zawo-
dowo czynnych 10.266 tys., reszta-rodzina). Naj-
większy odsetek ludności rolniczej widzimy w wo-
jewództwach wschodnich — 90%, z kolei w woje-
wództwach południowych — 72,5%, w województwach
centralnych — 59,5%, w województwach
zachodnich — 57,5% i na Śląsku Cieszyńskim
— 36%.

Z KRAJU.

— **Komunikaty miejskiego urzędu
targu poznańskiego.** 1) Firma szwajcarska
z Lozanny odda przedstawicielstwo na warunkach
komisowych na sprzedaż w Polsce kartotek bu-
chalteryjnych. Odda zastępstwo tylko poważnej
firmie polskiej. Bliższy adres i katalogi w Biurze
Targu Poznańskiego.

2) Firma wiedeńska (wyroby z brązu) odda
zastępstwo na Polskę. Poszukuje poważnych re-
prezentantów.

3) Firma w Persji poszukuje dostawcy zboża
chlebowego.

4) Firma wiedeńska poszukuje dostawcy du-
żych partii puchu i pierza do kołder.

5) Firma wiedeńska poszukuje dostawcy więk-
szych partii jaj i drobiu.

Po wszelkie bliższe informacje prosimy zwracać
się do Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego.

Z okazji otwarcia tegorocznego Międzynarodo-
wego Targu w Poznaniu zwołuje Związek Dro-
gerzystów Rzeczypospolitej Polskiej na dzień 2
maja r. b. godzina 10 przed południem Walne
Zgromadzenie roczne, połączone ze zjazdem dro-
gerzystów z całej Polski, do Resursy Kupieckiej
w Poznaniu, Plac Wolności 11.

Wobec zapowiedzianego liczego zjazdu zwie-
dzających na tegoroczny Międzynarodowy Targ
w Poznaniu spodziewać się należy, że zaintereso-
wani zjawią się na wyżej wymienione walne zgro-
madzenie w licznych zastępach.

— **Wystawa w Gdańsku.** Od dnia 24
kwietnia do 2 maja b. r. odbędzie się w Gdańsku
Polska Wystawa Eksportowa pod Protektoratem
Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Sfery handlowe
i przemysłowe Wolnego Miasta są wybitnie zainte-
resowane Wystawą Polską, tym więcej, iż z racji
wojny celnej polsko - niemieckiej, zmuszone są do
szukania rynków zakupu w Polsce.

Ministerstwo Kolei Żelaznych przyznało ulgi
taryfowe dla zwiedzających. Zwracamy szczególną
uwagę, iż dla otrzymania zniżki kolejowej w dro-
dze powrotnej, należy wykazać się biletem pier-
wotnym, a więc zatrzymać go i oddać dopiero
przy nabywaniu biletu powrotnego. Również dla
ekspozatów przyznano ulgi taryfowe w formie bez-
płatnego transportu obiektów wystawowych w dro-
dze powrotnej.

Wystawa Polska, organizowana przez Zarząd
Wystawy Ruchomej w Warszawie, mieścić się bę-
dzie w ramach ogólnej Międzynarodowej Wystawy
Eksportowej, pod kierownictwem Zarządu Targów
Gdańskich. W Wystawie Międzynarodowej biorą
udział: Holandia, Grecja, Ameryka - Środkowa i
Palestyna, występujące z wystawami zbiorowymi.
Zwiedzenie Wystawy leży w interesie kupiectwa
polskiego w celu poznania i zorientowania się w
międzynarodowym rynku wywozowym.

Otwarcie Wystawy nastąpi dnia 24 kwietnia b. r.
w obecności przedstawiciela rządu polskiego.
Zamknięcie Wystawy dnia 2 maja

— **Emigracja do Palestyny.** W ponie-
dzialek wieczorem z Wilna wyjechało do Palesty-
ny 70 wychodźców.

— **Potaniecie mieszkań w Wilnie.**
W związku z kryzysem daje się zauważyć wielką
podaż pokoi na wynajem. Obecnie można wy-
nająć pokój słoneczny w centrum miasta w cenie
25 zł. miesięcznie.

Wszystkim tym, którzy raczyli wziąć
udział w oddaniu ostatniej posługi bratu
naszemu

ś. † p.

Janowi Wehrowi

a przedewszystkiem Wielebnemu Ks. Pastro-
rowi Wendemu za Jego podniosłe, pełne
pociechy przemówienie nad grobem, zacnym
przyjaciół, którzy okazali nam w tych
smutnych chwilach swoją życzliwość, skła-
damy z głębi serca idące „Bóg zapłać“.

Córka i siostry.

504

Kącik radjowy.

Pierwsze doświadczenia. Doświadcze-
nia robione z aparatem dedektorowym wykazały,
że warszawską radiostację słyhać zapomocą tego
aparatu w promieniu 30 kilometrów przy zastoso-
waniu anteny wewnętrznej t. zn. pokojowej, a w
promieniu 90 kilometrów przy zastosowaniu anteny
zewnętrznej.

Koszt aparatu dedektorowego (t. zw. kryszta-
łowego) wraz z całą instalacją wynosi od 30 do
60 złotych.

**O nowe przepisy dla posiadaczy
radjopaparatów odbiorczych.** Uruchomie-
nie nowej silnej radiostacji nadawczej w Warsza-
wie wywoła gwałtowne zwiększenie się ilości radjo-
odbiorców. Dotychczasowe przepisy normujące pra-
wo posiadania aparatów odbiorczych, są już prze-
starzałe i w porównaniu z przepisami obowiązują-
cymi w zachodniej Europie, zbyt skomplikowane.

W celu opracowania nowych przepisów gene-
ralna dyrekcja poczt i telegrafów zwróciła się do
zarządu Tow. „Polskie Radio“ z prośbą o wzięcie
udziału w pracach komisji na ten cel wyznaczonej.
Ze swojej strony Zarząd Tow. „Polskie Radio“
zwrócił się z prośbą o współpracę do centralnego
komitetu polskich zrzeszeń radjotechnicznych.

W Anglii od 15 kwietnia wprowadzony został
t. zw. czas letni na skutek czego wszystkie audycje
są podawane o godzinę wcześniej, czyli równocze-
śnie z zegarem środkowo-europejskim.

Lista radjoodbiorców w Niemczech
zwiększe się z dniem każdym, w lutym przybyło
2.693, na 1-go marca cyfra odbiorców doszła do
1.184.236.

**Audycje radjowe w posiadaniach urzą-
dzono** we Włoszech na przestrzeni od Rzymu do
Neapolu. W wagonie restauracyjnym podawane
są audycje z Rzymu, Medjolanu, Bernu, Budapesztu
Oslo i Davenportu.

BIULETYN

**SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI
„KALISZ“ Państwowej Sieci Meteorologicznej
PRZY SEJMIKU**

w dn. 20 kwietnia 1926 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	741.8
2) Kierunek wiatru	W.
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	pochmur.
5) Wilgot. bezwzględna	8.0
6) Wilgot. względna	92.7
7) Temp. powietrza	+ 9° 2
8) Ilość opadów	—
9) Najwyż. temp	+ 16° 0
10) Najniż. temp	+ 0° 49
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p.p.	+ 0° 88

Nowy narkotyk.

Botanicy amerykańscy zbadali szczegółowo
właściwości rośliny, zwanej przez plemiona in-
dyjskie „Yage“. Roślina ta ma niezwykle właści-
wości, mianowicie: po wypiciu ekstraktu,
sporządzonego z łodyg tej rośliny, działającego jak
ko narkotyk, następuje dziwne oszołomienie. —
Świadomość znika kompletnie, a natomiast wszyst-
ko to, co jest uwięzione w ludzkiej podświadomości,
ci przechodziło świadomość. Po wypiciu pierw-
szej dozy tego ekstraktu następuje zaćmienie
wzroku, przytępienie słuchu, a wkrótce potem za-
czynają występować charakterystyczne objawy
jasnowidzenia. Działanie tego napoju sprawdzili
na sobie nie tylko Europejczycy, którzy zamieszki-
wali dłuższy czas okolice Arizony, gdzie roślina
ta znajduje się w wielkich ilościach, lecz również
uczeni, którzy naumyślnie poddawali się próbom.
Między innymi jeden z kapitanów amerykańskiej
armii po wypiciu większej dozy — począł opowia-
dać o śmierci swego ojca, która ma nastąpić za
parę godzin i o chorobie siostry. W kilka mie-
sięcy później, nadeszła wiadomość z domu owego
kapitana, odległego o tysiące kilometrów od
miejsca jego pobytu, która zgadzała się co do
godziny z wizją przeżywaną podczas narkozy. —

Eksperymenty dokonywane nad dzikimi są
jeszcze ciekawsze. Dzieci opowiadali o różnych zda-
rzeniach w Europie w świecie politycznym, o
zamieszkach i zaburzeniach w różnych miastach
co do których niema najmniejszej wątpliwości
żeby tam kiedykolwiek byli. Opowiadania te
były bardzo ubogie w pojęcia i słowa, gdyż słowni-
k dzikich był ubogi, jednakże obrazy, które
kreślił pod wpływem soku z Yage zupełnie dok-
ładnie malowały wypadki, które w danej chwili
rozgrywały się za oceanem lub też lada dzień mia-
ły nastąpić. Roślina Yage odkryta została przez
uczonych białych w roku 1912. Wojna nie po-
zwoliła dokonywać tak daleko idących prób z na-
pojem dostarczanym przez łodygi tej rośliny. Wiadomem
jest natomiast, że właściwości „Yage“ by-
ły znane Indianom oddawna. Europejczycy o-
chrzcili ją nazwą „telepatyny“.

I. O.

RADIO — MAJERAN

Kalisz, ul. Babina 1.

Wielki wybór części do budowy odbiorników,
dokładne szematy i opisy, szwedzkie komplety do mon-
towania **Baltic**.

Odbiorniki **Aeriola** 1—2 i 3 lampowe działające
bez akumulatorów — odbiór na głośnik wszystkich sta-
cji europejskich. Odbiorniki **Natawie** 4 lampowe.
Baltic - Stabilodyn 5 lampowe, **Tela** 6 lampowe,
Hardy-Auto 6 lampowe, **Ultradyne** 8 lamp.

Głośniki **Falco**, **Hallophon**, **Mellavox**, **Brown**,
Amplion, **Radioglobe**, **Clariton**.

Lampki katodowe **Philips**, **P. T. R. Tungsram**,
Marconi-Osram.

Baterie anodowe zawsze świeże, zwykle i do ład-
dowania, akumulatory 2 i 4 volt. Ładowanie akumu-
latorów. Naprawa odbiorników.

Porady fachowe bezpłatnie.

Prenumerata i pojedyncze numery „RADIO AMA-
TORA“ i „RADJOFON“.

363

RADIO.

Program na środę 21 kwietnia r. b.

BERLIN (505, 576, 1300) 16 „Journalisten“ farsa Frey-
taga; 21.30 Parodia Lohengrina 22.30 Tańce.

WROCLAW (418, 251) 16.30 i 20.25 Koncerty; 22.30 Tań-
ce.

HAMBURG (392.5) 16.15 Koncert; 20.30 Komedja.

KRÓLEWIEC (463) 16.15 Koncert; 20 Operetka 22 Tańce.

KÖNIGSWURSTENHAUSEN (1300) 21.30 Program berliń-
ski.

LIPSK (452) 19.30 „Trubadur“ op. Verdiego.

MONACHIUM (485) 20 Koncert.

MÜNSTER (410) 13.15, 16, 20.30 Koncerty.

MEDJOLAN (320) 21 Koncert.

BARCELONA (462) 22, 22.45, 23.15, 23.30 Koncerty.

PRAGA (368) 20.02, 21.30 Koncerty.

OSLO (382) 20 Koncert.

RZYM (425) 20.40 Koncert.

STOKHOLM (427, 1350) 19.15, 20.45, 21.45 Koncerty.

TULUZA (430) 22 Koncert.

BERN (435) 20 Koncert na skrzypcach Emmy Born-Bern

PARYŻ (458.2650) 21.30 i 22 Koncerty.

ZURYCH (515) 20 „Carmen“ opera Bizeta.

BRNO (—) 19 Koncert; 20 „Żydówka“ opera Halevy.

WIEN (530) 16.15 Koncert; 20 „Jak się komu podoba“

kom. Szekspira.

BUDAPESZT (546) 18.30 Koncert; 20.30 koncert na cy-
trach; 22 Muz. gramofonowa.

HILVERSUM (1050) 18.40 i 21.50 Koncerty.

LONDYN-DAVENTRY (365 — 160) 11, 13, 16.15, 18 Kon-
certy; 19 Big Ben; 19.25 Trzeci koncert Bethovena; 20 „Sine-
brody“ operet. Offenbacha; 21 Koncert orkiestry (Sullivan, Grieg
Strauss) 23 Tańce.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Kalisza

stosownie do § 81 Ustawy Towarzystwa zawiadamia niemających obranego w hipotecę prawnego miejsca zamieszkania wierzycieli hipotecznych niżej wymienionych nieruchomości w Kaliszu, wyznaczonych na sprzedaż przez publiczną licytację wskutek niezapłacenia zaległych rat.

Nr kolejny	Imię i nazwisko wierzyciela, który niema obranego miejsca prawnego zamieszkania w hipotecę	Nr nieruchomości wystawianej na sprzedaż	Nazwa ulicy	Nieruchomość obciążona pożyczką w sumie Zł.	Wadium Zł.	Licytacja rozpocznie się od sumy Zł.	W kancelarii	DATA o godz. 11 rano
1	Akcyjne Towarzystwo Vogtlandzkiej fabryki maszyn w Plauen i V (dawniej I. C. G. K. Dietrich)	1254	Fabryczna	3.900	585	5.850	Wydziału hipotecznego przy Sądzie Pokoju m. Kalisza przed notariuszem E. Sikorskim.	20 lipca 1926 r.
2	Firma G. Danger Hamburg (H. Danger Hamburg)	167	Św. Stanisława	23.100	3.465	34.650	Notariusza Józefa Dzierzbickiego.	14 lipca 1926 r.
3	Firma „S. Prywes”	549-550	Wrocławska	38.100	5.715	57.150	Notariusza Feliksa Bruśnickiego.	14 lipca 1926 r.

Powyższe nieruchomości w Kaliszu, obciążone pożyczkami Towarzystwa, wskutek niezapłacenia raty styczniowej i lipcowej 1925 r. będą sprzedane z licytacji: wymieniona pod Nr. 1 w kancelarii wydziału hipotecznego przy Sądzie Pokoju m. Kalisza, a wymienione pod Nr. 2 i 3 w kancelariach wskazanych wyżej Notariuszów w Kaliszu.

W razie niedojścia do skutku sprzedaży danych nieruchomości dla braku licytantów, druga i ostateczna sprzedaż odbędzie się od zniżonego szacunku w terminie, jaki Dyrekcja wyznaczy i w pismach publicznych raz jeden ogłosi bez żadnych już zawiadomień.

Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne dołączone zostały do odnośnych ksiąg hipotecznych i mogą być przejrane w kancelariach odnośnych wydziałów hipotecznych przy Kaliskim Sądzie Okręgowym i przy Sądzie Pokoju m. Kalisza, lub w biurze Dyrekcji.

Wadium licytacyjne winno być złożone gotówką.

498

Do handlu
wódozane-kolonjalnego
poszukuje się

spółnika

zgłoszenia przyjmuje

p. R. Reszke, ul. Garbarska 2.
489

OSOBA

inteligentniejsza, przychodnia potrzebna w małym gospodarstwie w godzinach rannych.

Oferty — Redakcja „Gazety Kal.” dla
„POSZUKUJĄCEJ”. 490

Do wynajęcia

**7-pokojowe
mieszkanie**

w Al. Józefiny.

Wiadomość: ul. Szopena 9.
502

NAWOZY SZTUCZNE

CEMENT PORTLANDZKI

WAPNO BUDOWLANE CZĘSTOCHOW.

TEKTURĘ SMOZOWCOWĄ (PAPA)

SMOLĘ na DACHY

WĘGLE GÓRNOŚLĄSKIE

z głębokich kopalń KONCERNU OROGRESS.

POLECA:

hurtowo i detalicznie

na korzystnych warunkach

po cenach konkurencyjnych

BIURO ROLNICZO-HANDLOWE

„W. WASZAK”

Kalisz, Majkowska 10, tel. 311.

SKŁADY: przy ul. Majkowskiej 10,

Poprzeczno-Dobrzeckiej 1

i przy kolei z wł. bocznica, tel. 96.
330

Zginął weksel

na sumę 40 zł. płatny 18-go kwietnia 1926 r. wystawiony przez A. Zareckiego na zlecenie M. Daniela, zrywany przez M. Daniela.

Zaznacza się, że weksel w obcych rękach jest nieważny. 499

PIEKARNIA

do wydzierżawienia zaraz z całym urządzeniem w pełnym biegu z mieszkaniem, sklepem w dobrym punkcie na dogodnych warunkach.

Zgłoszenia: H. ZYWERT, Zagórz, Duży Rynek, pow. Sępca. 501

SKŁAD MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH
„GAZETY KALISKIEJ”

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 3 zł.

i kopertach 10x10 — od 1 zł.

Kalamarze ozdobne.

Pióra wieczne oryginalne „Osmia”, „Penkala” i inne — od 5 zł.

Bilety wizytowe.

Garnitury piśmienne.

Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy, portfele, i scyzoryki.

Kalendarze wieczne, ścienne, terminowe i inne.

Gustowne kosze do papierów.

Ramki wszelkich formatów do fotografii od 60 g. sz.

Albumy do pocztówek, fotografji i poezji.

Akwarele, kredki w pudełkach na sztuki.

Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.

Przetarg.

Zarząd Techniczny Telegrafów i Telefonów w Kaliszu ogłasza niniejszem przetarg na dostawę trzech jednokonnnych furmanek do robót remontowych tras telegraficzno telefonicznych w sezonie letnim r. b. na terenie powiatów, Kaliskiego, Konińskiego, Wieluńskiego, Sieradzkiego, Tureckiego, Kolskiego i Słupieckiego, furmanki płatne będą tylko za dni robocze.

Reflektujący na powyższe obowiązani są składać oferty w zapieczętowanych kopertach do Zarządu Technicznego tg. tf. w Kaliszu do dnia 23 b. m., na kopercie należy uczynić nadpis „oferta na dostawę furmanek”.

Warunki zainteresowani mogą przejrzyć w biurze Zarządu każdego dnia oprócz świąt od godziny 8 do 15.

Reflektant którego oferta przyjęta będzie, złoży kaucję w wysokości 500 złotych. Kaucja wrznie nie dotrzymania umowy zwrotowi nie podlega.

Otwarcie ofert nastąpi komisyjnie dnia 24 kwietnia r. b. o godzinie 9 rano.

Zarządowi przysługuje prawo zawarcia umowy pomimo oferujących,

Naczelnik Zarządu (—) KOZIKOWSKI.

Kalisz, dnia 16/IV 1926 r.

503